

چرا بهبود وضعیت در جشنواره موسیقی فجر ممکن نیست؟

در بر همان پاشنه می چرخد

بینا یاری

می بایست تغییراتی چنانچه مدنظر بود پیش از پایان جشنواره موسیقی فجر در بهمن ماه سال گذشته انجام می شد، اما با عدول از آیین نامه جشنواره موسیقی فجر و تحمیل تخلف دیر کرد در مهلت مقرر برای تغییر دادن آیین نامه جشنواره و اعلام دبیر دوره بعدی به یکباره در روزهای پایانی شهور مهر ماه یعنی با هفت ماه تأخیر این شورا به تشخیص مدیر دفتر موسیقی که از سوابق تلاش های منتقدین جشنواره موسیقی فجر کم و بیش اطلاعاتی دریافت با کمال خودمحموری ایجاد شده و ریاست آن را نیز بر عهده گرفته است.

پس از استعفا مدیر دفتر موسیقی در سال گذشته عملاً تا زمان برگزاری جشنواره موسیقی فجر، مدیر منصوب بعدی دفتر موسیقی همه کاره جشنواره شده بود. در صورتی که در آیین نامه مقرر شده بود که دبیر جشنواره که به انتخاب شورای انتخاب دبیر و نتیجه شورای ارزیابی جشنواره پیشنهاد می شود تا مدت زمان یک ماه پس از جشنواره مشخص و اعلام گردد. مساله ای که بدان توجهی نشد. البته بعداً مشخص شد که مدیر دفتر موسیقی و هیات همراش قصد اصلاح

آیین نامه را دارند تا ماقصدهی که مدنظر دارند را در جشنواره و شیوه مدیریتی اعمال کنند. حال این اصلاحات چه بود و چگونه انجام شد:

در آیین نامه مقرر شده بود که شورای انتخاب دبیر، پیشنهاد کننده دبیر جشنواره باشد و پس از طی مراحل استعلامات از مراجع ذی صلاح توسط وزارت ارشاد این مهم انجام گردد. در کنار این شورا، با استفاده از سیستم ارزیابی، شورای ارزیابی جشنواره نیز نظرش را درباره دبیر دوره برگزار شده اعلام می کرد و عملاً در کنار شورای انتخاب دبیر تأثیر گزار بر انتخاب دبیر جشنواره می بود. اما اکنون با حذف شورای انتخاب دبیر که از نهادهای صنفی و دفتر موسیقی و خانه موسیقی در آن می توانستند نماینده معرفی کنند و جایگزینی آن با شورای سیاست گذاری که همگی منصوب مدیر دفتر موسیقی هستند فضای همکاری و تعاملی بین موزیسین ها و اصناف و نحوه اثر گذاری آن ها در جشنواره موسیقی دستخوش تغییراتی به سمت محدودتر شدن پیش رفته است. از آنجایی که در شورای انتخاب دبیر نمایندگان سه مرکز مهم دانشگاهی در حوزه موسیقی، به همراه

مدیر عامل انجمن موسیقی، خانه موسیقی و سه موسیقیدان نماینده معاونت هنری حاضر می بودند شرایط دموکراتیک تری برای انتخاب دبیر وجود داشت. که اکنون همگی این نمایندگان حذف شده اند و جای آن ها را شورای سیاست گذاری ای گرفته است که همگی انتخاب مدیر دفتر موسیقی هستند و پس. این یعنی تک صدایی و هر آنچه مدیر دفتر موسیقی می خواهد انجام شود. یعنی همان چیزی که تا پیش از ایجاد و تصویب آیین نامه جشنواره موسیقی فجر انجام شده بود و همگان بدان انتقادات و اعتراضات شدیدی داشتند.

اینکه انحصار انتخاب دبیر از دفتر موسیقی و معاونت هنری به شورایی محول شده بود که با اعضای به نمایندگی از هیات دانشگاهی و صنفی و موزیسین های معتمد معاونت هنری تشکیل شود اندکی از فضای بسته و خودکامه انتخاب دبیر جشنواره کاسته بود و اندکی روی مسیری گام می زد که کاملاً انتخاب مهم ترین رویداد سالانه دفتر موسیقی به سمت واگذاری به اهالی موسیقی پیش برود و حالا با حذف این مهم و در اختیار مدیر دفتر

موسیقی قرار گرفتن آن امید به بهبود شرایط کاملاً از بین رفته است. و دوباره به همان دستگاہی برگشته ایم که تا پیش از تصویب و اجرایی شدن آیین نامه جشنواره موسیقی فجر در طی این ۴ دهه گذشته داشته ایم. یعنی عملاً راه برای واسپاری این رویداد به اهالی موسیقی بسته شده است.

شورای سیاست گذاری انتخاب شده متشکل از افرادی است که سوابق مشخصی در حوزه موسیقی دارند و اتفاقاً عملکردها در بین اهالی موسیقی زبازند است چرا که بیشتر آن ها همواره مورد حمایت و همکاری نهادهای و مراکز دولتی بوده اند یعنی همیشه جزو اعضای معتمد وزارت ارشاد محسوب شده اند. کسانی که هم موزیسین بوده اند و هم علاقه مند به همکاری با دولتی ها در مناسبت ها داشته اند و دارند و هم در شوراهای با نام و کمتر شناخته شده موسیقی حضور دارند و به نوعی از حضور در این محافل و شوراها ابایی ندارند که شاید اغلب آنان مایه خشنودی اغلب اهالی موسیقی نباشند. و به همین دلیل است که در چهار دهه گذشته همواره نام هایی در شوراها و مجامع دولتی حوزه موسیقی مدام تکرار شده اند که اهالی موسیقی بیشتر آن ها را به عنوان بازوهای ارشاد می پندارند تا اهالی موسیقی از این رو تشکیل شورای سیاست گذاری برای جشنواره موسیقی فجر که می رفت تا روند دموکراتیک و وجود داشت. که اکنون همگی این نمایندگان حذف شده اند و جای آن ها را شورای سیاست گذاری ای گرفته است که همگی انتخاب مدیر دفتر موسیقی هستند و پس. این یعنی تک صدایی و هر آنچه مدیر دفتر موسیقی می خواهد انجام شود. یعنی همان چیزی که تا پیش از ایجاد و تصویب آیین نامه جشنواره موسیقی فجر انجام شده بود و همگان بدان انتقادات و اعتراضات شدیدی داشتند.

با تغییرات آیین نامه جشنواره موسیقی فجر و افزودن بند شورای سیاست گذاری و حذف شورای انتخاب دبیر، عملاً انتخاب دبیر در درون شورای سیاست گذاری جشنواره موسیقی فجر محصور شد و حالیکه از این شورا به دبیر جشنواره انتخاب شده است. کسی که حتی سابقه دبیری در سال ۸۸ را بر عهده داشته و تقریباً با احتساب امسال دهمین دوره دبیری او بر جشنواره موسیقی است. یعنی کسی که تاکنون عملکردها در جشنواره

چرا در وضعیت جشنواره بهبود حاصل نمی شود و یا چرا تنها افراد خاصی به دبیری آن برگزیده می شوند و علی رغم عملکرد پر حاشیه و یا ضعیف همچنان مورد حمایت متصدیان دولتی حوزه موسیقی هستند و بارها بارها در هر دولتی سمت می گیرند؟

موسیقی فجر و ماحصلش دیده شده است دوباره به دبیری جشنواره برگزیده شده است و یعنی راهکاری برای انتخاب معضلی به نام دبیر مورد تأیید مراجع ذی صلاح پیدا نشده و با یک دایره بسته مواجهیم که تنها اعضای خودش را به دبیری بر خواهد گزید و یا به جای گشتن و پیدا کردن دبیر شایسته بعد از هر دوره برگزاری این مساله را به فراموشی خواهد سپرد. انتخاب یک دبیر واجد شرایط و مورد تأیید مراجع ذی صلاح کار بسیار دشواری است اما با محول کردن کار به شورای سیاست گذاری عملاً ما را بهبودی در این مساله مواجه نخواهد کرد. چرا که ساختار فعلی امکان تغییر و واسپاری جشنواره به افراد و دبیر جدید را نمی دهد و همچنان دفتر موسیقی وزارت ارشاد همه کاره آن است. و با این شیوه مدیریت قرار نیست دری که در این چهل ساله بر پاشنه سابق چرخیده بر پاشنه دیگری بچرخد.

حالا تمام آن امید به بهبودها را که منتقدین جشنواره موسیقی فجر داشتند را می توان فهمید که امکان ناپذیر است و اصلاح و بهبودی همیشه ممکن نیست چرا که در دیدگاه مدیران دولتی جایی ندارد. یا بهتر بگویم آنها خواهان تغییر نیستند و تغییرات را بر نمی تابند. حالا اگر به این سالها نگاه کنیم بهتر می توانیم درک کنیم که چرا در وضعیت جشنواره بهبود حاصل نمی شود و یا چرا تنها افراد خاصی به دبیری آن برگزیده می شوند و علی رغم عملکرد پر حاشیه و یا ضعیف همچنان مورد حمایت متصدیان دولتی حوزه موسیقی هستند و بارها و بارها در هر دولتی سمت می گیرند. چرا قرار نیست چیزی تغییر کند و اهالی موسیقی بوی اندکی بهبود را در فضای جشنواره موسیقی استشمام کنند.

معرفی اعضای علمی سیزدهمین جشنواره ملی نواحی

احمد صدیقی، دبیر سیزدهمین جشنواره موسیقی نواحی ایران اعضای شورای علمی این دوره جشنواره را معرفی کرد. بر اساس اعلام صدیقی منصوره ثابت زاده، هوشنگ جاوید، محمدعلی مرآت، دامون شش بلوکی و فواد توحیدی اعضای شورای علمی این دوره جشنواره هستند.

او در این باره گفت: در چند دوره اخیر جشنواره سعی شد که ضمن توجه به جایگاه حرفه ای و هنری گروه ها، زمینه حضور گروه های متعدد و جدید در هر دوره فراهم شود و تنوع گروه ها از مناطق کشور نیز مورد توجه قرار گرفته است. همچنین این رویداد در باره تم جشنواره نیز در این چند دوره مدنظر بوده است و هر دوره یک تم که با موسیقی نواحی پیوند دارد در نظر گرفته شده است تا ضمن تمرکز بر آن تم، فرصتی برای حضور گروه های متناسب با تم در هر دوره فراهم شود.

دبیر سیزدهمین جشنواره موسیقی نواحی ایران افزود: در زمینه استفاده از نظرات پژوهشگران موسیقی نواحی نیز در چهار دوره اخیر سعی شده است زمینه حضور پژوهشگران مختلف و نگاه های متفاوت فراهم شود و در هر دوره شورای علمی جشنواره تغییراتی داشته است تا تنوع در شورای علمی و حضور و نظرات پژوهشگران نیز محقق شود.

صدیقی تأکید کرد: شورای علمی هر دوره جشنواره که از پژوهشگران شاخص موسیقی نواحی هستند، با حضور و نظرات خود در کیفیت جشنواره نقش مؤثری داشته اند و برای تنوع نظرات شورای علمی در هر دوره و متناسب با تم، شورا تعیین شده است. اعضای شورا در این دوره نیز از پژوهشگران نسل های مختلف موسیقی نواحی هستند که در فضای دانشگاهی و یا پژوهش های میدانی فعالیت دارند.

دبیر جشنواره موسیقی فجر با اشاره به شرایط کرونا می گفت:

امیدوارم شاهد برپایی یک جشنواره با کیفیت باشیم

حسن ریاحی، آهنگساز پیشکسوت موسیقی که روز ششم مهرماه برای دهمین بار به عنوان دبیر جشنواره موسیقی فجر انتخاب شده است، گفت: امیدوارم شرایط به گونه ای هدایت شود که ما شاهد یک جشنواره با کیفیت در شرایط کرونایی باشیم. وی درباره دلایل پذیرش این سمت افزود: پس از اینکه از سوی دوستان پیشنهاد دبیری سی و ششمین جشنواره موسیقی فجر به من شد بررسی های لازم را انجام دادم و به این نتیجه رسیدم که اکنون در شرایطی هستیم که باید هر کمکی از دستمان برمی آید انجام دهیم. از این رو فقط با هدف کمک به این رویداد ملی پذیرفتم که در کنار دوستان میزبان هنرمندان ارزنده کشورمان در جشنواره موسیقی فجر باشیم. به طور حتم با توجه به شرایط کرونایی این ماهها آنچه در جشنواره موسیقی فجر امسال پیش روی مخاطبان قرار می گیرد، میزبانی از تعداد کمتری از گروه های معتبر موسیقی است.

آهنگساز سرود ملی جمهوری اسلامی ایران در بخش دیگری از صحبت های خود تأکید کرد: آنچه در این دوره برای بنده بسیار حائز اهمیت بوده و خوشبختانه با استقبال شورای سیاست گذاری جشنواره سی و ششم نیز مواجه شده، توجه به موسیقی شرق است که بتوانیم در همین راستا از چند گروه معتبر و شناخته شده داخلی و خارجی برای شرکت در جشنواره دعوت کنیم. شرایطی که قطعاً دربرگیرنده دشواری های زیادی است اما ما امیدواریم بتوانیم در روزهای کرونایی فضای ارزشمندی را برای جشنواره موسیقی فجر فراهم کنیم.

آسیب دیده از شیوع بیماری کرونا. ضمن اینکه نباید فراموش کرد مدرسین خانگی و مشاغل رسمی که به صورت غیر رسمی از مشاغل رسمی تعریف شده در سیستم دولتی هستند نیز در جامعه موسیقی فراوان است و آن ها نیز در این شرایط متضرر شده اند.

از این رو بعد از پایان بیماری کرونا احتمالاً شرایط ویژه ای حاکم خواهد شد که در آن موزیسین ها بیشتر از دولت گسسته خواهند شد و بیش از پیش بر ضرورت استقلال خود در آفرینش هنری و فعالیتشان پافشاری خواهند کرد.

توسط دولت انجام می شد. حال آن روزگار است که باید جبران شود آن هم در این روزها که به گفته وزیر ارشاد ۸۰ درصد جامعه موسیقی از شیوع بیماری کرونا متضرر شده اند. و بسیاری ناباورانه می پرسند که دولت چه هنگام می خواهد نسبت به موزیسین ها نگاه منصفانه حمایتی داشته باشد غیر از حالا که همگی سخت گرفتار هستند و نیازمند آن اند که از برداشتهای از جیبشان شده چیزی بدان ها بازگردند؟

حتماً روزهای آینده بعد از کرونا اهالی موسیقی رفتارهای حمایتی را فراموش نخواهند کرد و بالعکس رهاشدگی آن ها به مانند در وضع در ماندگی ناشی از شیوع بیماری کرونا را هرگز از یاد نخواهند برد. بسیاری از موزیسین ها از اینکه امسال آخرین سال دولت فعلی است ناخوش اند چرا که باور دارند در زمان انتخابات همیشه سیاستمداران به پادشاهی می افتد که سراغی از اهالی موسیقی بگیرند و چنانچه دولت برای اسالی نیازمند تأیید از جانب مردم بود اکنون آن ها را به حال خود رها نمی ساخت و یا به سامانه کارا و امثالهم ارجاع نمی داد. مانند که دولت و وزارت ارشاد حتی در پرداخت سه ماهه حق بیمه تمامی

در شرایط عدم حمایت از موزیسین های آسیب دیده از کرونا؛

دولت ۱۰ درصدها را پس دهد

لیلا موسی زاده

شاید برای کسانی که هر سال شبهایی را به دیدن و شنیدن کنسرت های مورد علاقه خود می رفتند هفت ماه گذشته که همه این برنامه ها و اجتماعات تعطیل است غیر قابل تصور می نمود؛ اما حالا هر چه می گذرد اغلب مردم بیشتر متوجه آسیب هایی می شوند که شیوع بیماری کرونا بر زندگی آن ها وارد ساخت است. از طرفی دیگر موزیسین ها نیز در این مدت نتوانسته اند فعالیت اجرایی داشته باشند و اغلب آموزشگاه های موسیقی اگر تعطیل نشده باشند با ظرفیت یک سوم سابق خود در حال فعالیت اند و شاهد ریزش هنرآموزان خود هستند بماند که در چهار ماه ابتدایی شیوع کرونا عملاً تمام کلاس های آزاد هنری و آموزشگاه ها و استودیوهای هنری تعطیل بودند و متحمل خسارات سنگینی شده اند. اما آن دسته از موزیسین هایی که در آمدشان از کنسرت ها تأمین می شد حالا بعد از گذشت هفت ماه دچار وضعیتی هستند که